

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

23 AVRIL 2004

Proposition de loi modifiant l'article 1280 du Code judiciaire

(Déposée par Mme Clotilde Nyssens)

DÉVELOPPEMENTS

L'article 1280 du Code judiciaire s'apparente à une règle de compétence.

Il en résulte qu'à partir du jour de la dissolution du mariage des parties, les ex-époux n'ont plus à saisir le président du tribunal de première instance sur base de l'article 1280 du Code judiciaire. Ils doivent porter leur demande, selon son objet, soit devant le tribunal de la jeunesse (en matière d'autorité parentale), soit devant le juge de paix (en matière d'aliments), soit devant le tribunal de première instance (si le litige porte sur les biens ou sur la liquidation du régime matrimonial).

La solution est certaine en ce qui concerne le sort de la demande principale.

Par contre, dans l'hypothèse des demandes incidentes, il existait une controverse doctrinale.

Pour certains, l'article 1280 s'appliquait tel quel, c'est-à-dire que le président du tribunal de première instance n'était pas compétent pour connaître des demandes incidentes introduites après la dissolution du mariage.

Pour une autre partie de la doctrine, le président du tribunal de première instance était compétent pour connaître des demandes incidentes introduites après la dissolution du mariage pour autant qu'elles se

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

23 APRIL 2004

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door mevrouw Clotilde Nyssens)

TOELICHTING

Artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek houdt verband met een bevoegdheidsregel.

Het gevolg ervan is dat vanaf de dag van de ontbinding van het huwelijk, de ex-echtgenoten, op basis van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek, de zaak niet meer aanhangig dienen te maken bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. Zij dienen hun vordering, naargelang van het onderwerp, in te stellen bij de jeugdrechtbank (wanneer zij het ouderlijk gezag betreft), of bij de vrederechter (in verband met alimentatie), of nog bij de rechtbank van eerste aanleg (indien het geschil te maken heeft met goederen of met de ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel).

De oplossing staat vast voor wat betreft de hoofdvordering.

Over de tussenvorderingen bestaat er in de rechtsleer echter geen eensgezindheid.

Voor sommigen was artikel 1280 als dusdanig toepasbaar, dat wil zeggen dat de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg niet bevoegd was om kennis te nemen van de tussenvorderingen die na de huwelijksontbinding waren ingesteld.

Voor anderen echter was de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg wel bevoegd om kennis te nemen van de tussenvorderingen die na de huwelijksontbinding waren ingesteld, voor zover zij te maken

rapportent à une demande principale introduite dans le respect de l'article 1280 du Code judiciaire.

La Cour de cassation a tranché la discussion par un arrêt du 19 avril 2002 en donnant raison aux premiers.

Cette solution est celle qui est la plus conforme au texte de l'article 1280 du Code judiciaire. Néanmoins, elle favorise l'éclatement du contentieux relatif au divorce entre différentes instances judiciaires

La Cour de cassation en est pleinement consciente, puisque dans son rapport annuel 2001-2002, elle prône une modification de l'article 1280 du Code judiciaire afin de rendre un seul et même juge compétent pour statuer sur ces demandes. Le but est de simplifier et de regrouper le contentieux du divorce.

La présente proposition de loi a pour objectif de répondre à cette demande.

Clotilde NYSSENS.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 1280 du Code judiciaire, dernièrement modifié par la loi du 28 janvier 2003, est inséré un nouvel alinéa 2, libellé comme suit :

«Le président du tribunal reste compétent, aussi longtemps qu'il est saisi d'une demande qui lui a été soumise, pour statuer sur toute demande incidente qui se grefferait sur la demande antérieure».

19 février 2004.

Clotilde NYSSENS.

hadden met een hoofdvordering ingediend met inachtneming van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het Hof van Cassatie heeft de discussie beslecht met een arrest van 19 april 2002 dat de eerste interpretatie volgt.

Deze oplossing is het meest conform de tekst van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek. Zij heeft wel tot gevolg dat de geschillen met betrekking tot een echtscheiding door verschillende gerechtelijke instanties behandeld worden.

Het Hof van Cassatie is zich hier volledig van bewust, aangezien het in zijn verslag 2001-2002 de wijziging voorstelt van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek, om een en dezelfde rechter bevoegd te maken om over deze vorderingen te beslissen. Het doel is de geschillen met betrekking tot de echtscheiding te vereenvoudigen en te hergroeperen.

Dit wetsvoorstel wil hiertoe bijdragen.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 28 januari 2003, wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende :

«De voorzitter van de rechtbank blijft bevoegd zo lang er een vordering bij hem aanhangig is, om uitspraak te doen op iedere tussenvordering die op de voorgaande vordering geënt is.»

19 februari 2004.